

JURYUTLÅTANDE FÖR PROJEKTTÄVLING
BADUTVECKLING
FYRISHOV

2020

FYRISHOV

INNEHÅLL

01	Om tävlingen	3
----	--------------------	---

02	Sammanfattning av juryns bedömning och medskick i steg ett	7
----	--	---

03	Juryns beslut i steg ett	10
----	--------------------------------	----

04	Juryns generella bedömning i steg två	11
----	---	----

05	Juryns beslut i steg två	12
----	--------------------------------	----

06	Individuella omdömen	14
----	----------------------------	----

Vinnare: Norra Stadsparken	14-17
----------------------------------	-------

2:a plats: Fyrishov bryggan	18-21
-----------------------------------	-------

3:e plats: Åbada ...å bada	22-25
----------------------------------	-------

Delad 4:e plats: Embrace	26-27
--------------------------------	-------

Delad 4:e plats: Medströms	28-29
----------------------------------	-------

Delad 4:e plats: Fyrishov Quilt	30-31
---------------------------------------	-------

Delad 4:e plats: Fyrishov Park	32-33
--------------------------------------	-------

01

OM TÄVLINGEN

BAKGRUND

Arenan Fyrishov ligger på promenadavstånd från Uppsalas centrum och i direkt anslutning till Fyrisån. Fyrishov är en betydande destination med drygt 1,4 miljoner årliga besök. Verksamheten, som består av bad, idrott, fritid och rekreation är en aktiv plats för träning, tävling, motion, rekreation, möten och event alla dagar året runt. Arenan är, och kommer även i framtiden vara, huvudarena för simning i Uppsala.

Fyrishov står inför en etappvis vidareutveckling av verksamheten till en ännu mer aktiv och spännande mötesplats för en mångfald av aktörer och behov.

Utvecklingen av anläggningen tar sin utgångspunkt utifrån det unika läget i innerstadens norra utkant, i direkt anslutning till Fyrisån och befintliga grönområden. Fyrishov fungerar som bryggan mellan det urbana och det rekreativa stadslivet i norra delen av Uppsala.

Därför har det kommunala bolaget Fyrishov AB i samarbete Sveriges Arkitekter och Uppsala kommun, bjudit in till en inbjuden projekttävling i två steg om gestaltning av till- och ombyggnad av badet på arenan.

SYFTET MED TÄVLINGEN

Syftet med tävlingen är att få förslag på hur Fyrishov, som anläggning, ska gestaltas och utvecklas i framtiden, både som helhet och i delar. Tävlingen syftar också till att hitta en samarbetspartner som tillsammans med Fyrishov AB ska utveckla sitt vinnande förslag till en komplett byggnadsutformning, anpassad till beställarens affärsidé och affärsmodell.

Vidare syftar tävlingen till att få fram underlag till den kommande detaljplanen samt att utan föregående annonsering, handla upp arkitekt-tjänster för det fortsatta uppdraget att utveckla projektet.

TÄVLINGSUPPGIFTEN OCH DESS FÖRUTSÄTTNINGAR

Tävlingen har bestått av två steg: Tävlingssuppgiften i steg ett är enligt programmet att hitta ett helhetsgrepp för hela anläggningen utifrån den lokala kontexten och de förutsättningar och begränsningar som befintlig stadsmiljö ger. Det ska uttryckas i ett övergripande gestaltungs-förslag av hög arkitektonisk klass för anläggningen och området som helhet. Förslaget ska beakta både stads- och arena-utvecklingsperspektivet och inkludera ett principförslag till en ny entrébyggnad.

I tävlingsskede två ska det övergripande förslaget utvecklas och den nya simhallen gestaltas mer detaljerat, med utgångspunkt från tidigare förslag och utifrån juryns medskick.

Utvecklingen av Fyrishov kommer att ske i etapper. Det beror på flera faktorer varav en viktig aspekt är att badet ska kunna hållas öppet under pågående byggnation. Därför behöver förslagen utformas på sådant sätt att en stegvis utbyggnad är möjlig.

FRAMTAGANDE AV PROGRAM

Tävlingsprogrammet har författats av Liisa Eriksson Hundertmark och Claes Enskär på Fyrishov AB med stöd av Sveriges Arkitekter. Även Fyrishovs styrelse har varit involverad och har formellt godkänt programmet.

INLÄMNADE FÖRSLAG OCH TÄVLINGSPROCESS

Tävlingen har föregåtts av en gedigen prequalificeringsprocess som omfattat intervjuer inför slutgiltigt urval där sju team bjudits in att delta i tävlingens första steg.

Efter det första steget i tävlingen har skriftlig feedback lämnas, anonymt via tävlingsfunktionären, till de tre tävlande som gått vidare till steg två.

Tävlingen har startat den 10/12 - 2019 och avslutats den 1/12 - 2020 (tillkännagivande av vinnaren). På grund av Covid-19 har processen förlängts, både avseende sista dag för inlämning av förslag och tid för juryarbete. Tävlings-språket är svenska.

Förslagen har i steg ett ställts ut på Fyrishov samt publicerats på Sveriges Arkitekters hemsida. Efter avslutad process ställs även de omarbetade förslagen ut och publiceras.

JURY

Tävlingsförslagen har bedömts och vinnaren har utsetts av en jury bestående av åtta personer:

- ▶ Björn Wall, ordförande Fyrishov AB
- ▶ Madeleine Andersson, 2:e vice ordförande Fyrishov AB
- ▶ Claes Enskär, TF VD, Fyrishov AB
- ▶ Caroline Hoffstedt, kommunalråd Uppsala kommun
- ▶ Claes Larsson, stadsarkitekt Uppsala kommun
- ▶ Karin Åkerblom, samhällsplanerare Uppsala kommun
- ▶ Andreas Paulson, stadsarkitekt Haninge kommun, utsedd av Sveriges Arkitekter
- ▶ Christin Svensson, arkitekt, utsedd av Sveriges Arkitekter

Liisa Eriksson Hundertmark var utsedd att sitta i juryn men har inte kunnat delta på grund av sjukdom. Processledare och jurysekreterare: Julia Hertzman, arkitekt SAR/MSA, Sveriges Arkitekter. Assisterande jurysekreterare Eva Minoura, arkitekt SAR/MSA Sveriges Arkitekter. Projektledare för tävlingen: Claes Enskär, Fyrishov AB. Tävlingsfunktionär: Alexandra Grundberg, Upphandling och inköp, Uppsala kommun.

REFERENSGRUPPER OCH SAKKUNNIGA

I bägge skeden av bedömningsprocessen har juryn tagit stöd av flera sakkunniga och referensgrupper. Dessa har bistått med underlag avseende kalkyl, hållbarhet och genomförande. Vidare har synpunkter kring trafik och angöring inhämtats från stadsbyggnadskontoret. Uppsala kommuns stadsantikvarie har fått ta del av förslagen i steg ett och har lämnat synpunkter med utgångspunkt från kulturmiljövärden.

Allmänhetens synpunkter har inkommit i samband med att förslagen ställts ut och en särskild insats har genomförts för att göra förskolebarn delaktiga i tävlingen.

BEDÖMNINGSKRITERIER

Med utgångspunkt från den övergripande bedömningen av hur väl tävlingsförslagen tillgodoser de behov som beskrivs i tävlingsprogrammet formulerar programmet följande bedömningskriterier, som utan inbördes ordning eller viktning legat till grund för juryarbetet:

GESTALTNING – STADSBYGGNADSMÄSSIGA OCH ARKITEKTONISKA KVALITETER - hur väl förslaget:

- ▶ förmedlar ett för uppgiften relevant gestaltningskoncept som sammanlänkar byggnadens delar och uttryck från olika tidsepoker, med hänsyn till befintliga kulturmiljövärden.
- ▶ redovisar öppenhet och attraktivitet mot omgivande stads- och parkrum.
- ▶ bildar en stadsbyggnadsmässig helhet och bidrar till att skapa attraktiva platser och stråk som samspelar med och kopplar samman omgivande stadsrum och parklandskap.
- ▶ kan anknyta till ett anslutande sammanhållet och tillgängligt å-rum.
- ▶ visar på inlevelse i komposition, volymhantering, ljusföring, materialval och färgsättning.
- ▶ kännetecknas av hög konstnärlig originalitet och självständighet.

FUNKTION - hur väl förslaget:

- ▶ möjliggör för flexibel, multifunktionell och tillgänglig användning för olika aktiviteter och verksamheter som kan anpassas efter behov och säsongsvariationer.
- ▶ är organiserat för att stödja det framtida konceptet "Bad Fyrishov".
- ▶ möjliggör den övergripande utvecklingsplanen för anläggningen och fogar samman en ny simhall, ombyggnation av befintlig simhall, samt övriga baddelar och entré till ett logiskt, orienterbart och framkomligt flöde mellan olika funktioner.
- ▶ uppnår lokalprogrammets krav på innehåll, samband, funktioner, ljudmiljö, dagsljus och säkerhet.
- ▶ hanterar höjdskillnaderna inom anläggningen och kringliggande område.

EKONOMI OCH GENOMFÖRBARHET - hur väl förslaget:

- ▶ går att utveckla inom ramen för gestaltningsidén och präglas av kostnadsmedvetenhet och teknisk genomförbarhet samt kan genomföras inom given tidsplan och budget.
- ▶ är möjligt att genomföra med hänsyn till påverkan på kultur- och naturvärden.
- ▶ tål framtida förändringar och utveckling, dvs hur generell byggnaden är samtidigt som den fungerar för sitt tänkta ändamål.
- ▶ fungerar för framtida förvaltning gällande skötsel och underhåll och ger förutsättningar för en hållbar förvaltningsekonomi.

HÅLLBARHET – UTIFRÅN SOCIALA, MILJÖMÄSSIGA OCH EKONOMISKA ASPEKTER - hur väl förslaget:

- ▶ möjliggör ett hållbarhets- och klimatarbete som erbjuder besökare och medarbetare ett mervärde i form av inspiration och lärande till en mer hållbar livsstil.
- ▶ förmår aktivera det offentliga rummet och skapa en tillgänglig, inkluderande och trygg miljö.
- ▶ integrerar hållbarhet som en del av det övergripande gestaltningskonceptet.
- ▶ på ett innovativt och hållbart sätt integrerar vatten och grönska i den övergripande gestaltningen.
- ▶ bidrar till omställning till ett mer hållbart system med förutsättningar för god energihushållning och hög energieffektivitet.
- ▶ bedöms spara resurser genom att tillvarata befintliga byggnader och material.
- ▶ bedöms kunna klara en miljöcertifiering.
- ▶ kännetecknas av materialval av hög kvalitet som är slitstarka och åldras väl samt är miljövänligt framställda och underhållsvänliga.

BEDÖMNINGSPROCESS

En inbjuden projekttävling i två steg är en ovanlig typ av process. De flesta tävlingar om arkitektur i Sverige genomförs i ett steg. Tävlingar genererar ökad kunskap om platsen och programmet, inte minst genom värdefulla kunskapsutbyten i juryn. Med två steg ökar möjligheten att förfinas både uppgiften och förslagen. Under bedömningsarbetet får jury-medlemmar med olika roller, kompetenser och erfarenheter möjlighet att utbyta erfarenheter. Genom att de tävlande ges återkoppling efter det första steget är förutsättningarna goda att många aspekter av uppgiften blir ordentligt genomlysta.

Juryns arbete i steg ett har genomförts i etapper och genomgått ett antal faser: Inläsning och successivt ökande förståelse av samtliga tävlingsbidrag, urval av förslag för fortsatt bedömning samt fördjupade diskussioner inför slutligt urval till steg två. Juryarbetet har pausats över sommaren vilket givit möjlighet till eftertanke och fördjupning av de sakkunnigas bedömning avseende genomförbarhet.

Inför tävlingens andra steg har gemensamt avstämda medskick formulerats till de tre tävlande som gått vidare. Återkoppling och synpunkter från referensgrupper och sakkunniga har delgivits juryn i såväl steg ett som steg två.

Juryn har under den första bedömningstiden, utöver individuellt arbete för inläsning av förslagen, haft nio digitala halvdagsdagsmöten. Platsbesök har genomförts med möjlighet att ta del av modeller och planscher. Som stöd i arbetet har jämförande modellfoton funnits tillgängliga. I tävlingens andra steg genomförs juryarbetet också digitalt och omfattar två halvdagsmöten och två heldagsmöten.

I en projekttävling syftar processen till att få fram en vinnare som fortsatt ska utveckla projektet. Juryn ska hitta det förslag som svarar bäst mot programmets krav och kriterier och som har bäst förutsättningar att utvecklas vidare. Samtidigt ger den samlade mängden förslag goda möjligheter att välja bort lösningar och slå fast en fortsatt inriktning för projektet. I tävlingen om Fyrishov har viktiga gemensamma slutsatser kunnat göras i steg ett vilket har lagt grunden till det fortsatta arbetet i steg två. I steg två har stor vikt lagts vid hur de tävlande svarat på medskicken från steg ett och vid frågan om vilket förslag som har bäst potential att utvecklas vidare i den kommande detaljplane- och projekteringsprocessen.

”Juryn ska hitta det förslag som svarar bäst mot programmets krav och kriterier och som har förutsättningar att utvecklas vidare.”

SAMMANFATTNING AV JURYNs GENERELLA BEDÖMNING OCH MEDSKICK STEG ETT

Juryn har noggrant och med stor inlevelse läst in och utvärderat de sju godkända bidragen i tävlingens första steg utifrån de uppställda bedömningskriterierna. Särskilt fokus har lagts vid stadsbyggnadsuppgiften där platsens attraktiva läge gör det möjligt för Fyrishov att bli en ännu starkare målpunkt för både Uppsalabor och besökare.

Juryn ser positivt på den mångfald av platsstärkande inslag som redovisats, som kan berika såväl badgästers som allmänhetens rekreationsmöjligheter på och kring Fyrishov. Tävlingens första steg har visat att det är fullt möjligt att tillgängliggöra å-rummet samtidigt som badets utvändiga miljö stärks. På så sätt kan åstråket bli en tillgång för alla Uppsalabor.

Avgränsningen av betalzonen har bedömts vara väl löst i vissa förslag och mindre genomtänkt i andra. Ett generöst anslag, avseende passage för allmänheten, och okonstlade lösningar där avgränsningen kan ändras efter säsong för att tillgängliggöra utemiljön för allmänheten, efterfrågas till steg två. Utomhusbadet är i minsta laget i flera av förslagen.

Förslagen förhåller sig olika till platsens höjdskillnader. Tillgängliga samband redovisas i vissa förslag samtidigt som möjligheten att arbeta med topografins förutsättningar, för att antingen binda samman eller åtskilja olika rum och platser, utnyttjas skickligt här. I andra tävlingsbidrag finns brister i bearbetningen av markens nivåer.

*”Juryn ser positivt på
den mångfald av platsstärkande
inslag som redovisats, som kan
berika såväl badgästers som
allmänhetens rekreations-
möjligheter”*

De angränsande stadsrummen kring Fyrishov är mycket olika till sin karaktär och har varierande förutsättningar att aktiveras eller bearbetas. Anslutningen till samtliga platser och gaturum där anläggningen möter besökare bör hanteras medvetet och med inlevelse. I flera förslag ger den interiöra dispositionen slutna fasader mot publika stråk och platser vilket inte är önskvärt. Förslagen visar sammantaget på ett flertal genomtänkta grepp mot gaturummet i norr och mot den rekreativa åsidan, medan mötet med busshållplatsen vid Gamla Uppsalagatan skulle behöva studeras närmare.

I flertalet förslag saknas lösningar för bussanläggning, vändmöjlighet och uppställning. Rundkörning via Sköldungagatan är inte lämpligt. Sammantaget medskick till steg två är att möjlighet till angöring, leveranser och sophämtning behöver utredas vidare för att säkerställa att valda lösningar fungerar. Vidare behövs tillräckliga ytor framför entréer så att t.ex. gående, cyklister och taxi får plats. Cykelvägar ska utvecklas i relation till övriga cykelvägnätet och plats för cykeluppställning beaktas.

Graden av bevarande av befintlig anläggning skiljer sig åt mellan förslagen vilket påverkar i vilken mån de olika årsringarna framträder. Det gäller i synnerhet de postmoderna delarna som i vissa fall föreslås döljas helt. Juryn ser dock att det, trots visst slitage, finns kvaliteter i den tidstypiska bebyggelsen från början av 90-talet som med sitt lekfulla uttryck minner om Fyrishovs historia som friluftsbad. Vidare bedöms det finnas ett värde i att de olika årsringarna framträder och är avläsbara även fortsättningsvis. Juryn ser en viss risk med att anläggningen kan komma att upplevas mer storskalig än idag om merparten kläs in med en enhetlig fasad.

Med utgångspunkt från dessa slutsatser och den samlade förslagsfloran konstaterar juryn att det är fullt möjligt att bevara delar av befintlig konstruktion. Utifrån resurshushållning och ekonomi blir juryns medskick till steg två därför att stomme och grundläggning i det befintliga badet ska bevaras.

FRÅN BIDRAGET
EMBRACE

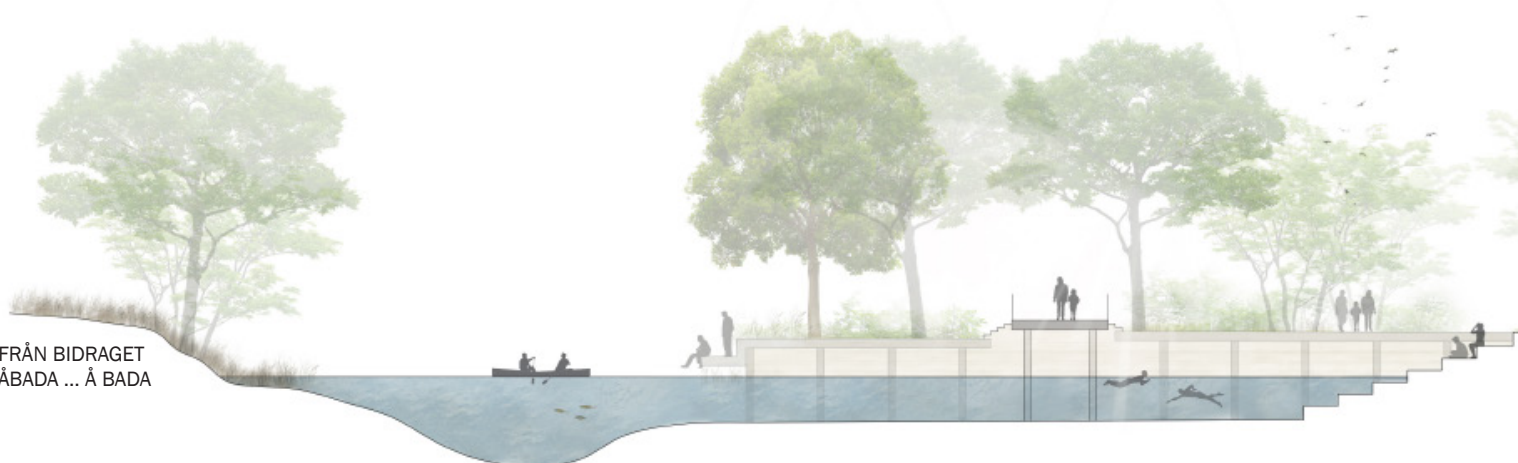

Flera förslag redovisar höga entrébyggnader. Medskicket är att höjden kan inverka negativt på platsens kulturmiljövärden, eftersom Fyrishov ligger inom en utpekad siktsektor för det riksintresse för kulturmiljövärden som omfattar centrala Uppsala.

*”Den nya entrén ska kunna
ta emot 5000-7000 besökare
på en dag.”*

Förslagen skiljer sig åt genom att vissa är mer långsträckta och andra kompakta. De olika angreppssätten inverkar både på hur anläggningen upplevs i stadsrummet och på hur de invändiga sambanden fungerar. Vidare påverkas genomförbarheten i hög grad. Oavsett lösning finns risk att anläggningen genom sin storlek uppfattas som en barriär vilket medför krav på medveten vidare bearbetning i steg två. Alltför långa invändiga avstånd bör undvikas och passage att gå torrskodd behövs för icke-badande gäster.

FRÅN BIDRAGET
ÅBADA ... Å BADA

Programkravet om ett sammanhållet besöksmål för bad och idrott som kan ta emot många besökare har beaktats i olika grad. Förutom att ge upplevelsen av att komma till en samlad anläggning behöver stora besöksflöden kunna tas om hand. Den nya entrén ska kunna ta emot 5000-7000 besökare på en dag. De invändiga sambanden i badet är också avgörande för möjligheten att bemanna verksamheten på ett ekonomiskt hållbart sätt.

Framtidens bad efterfrågas i tävlingen. En rundbana är endast ett exempel på hur badet kan utvecklas. Fler innovativa lösningar efterfrågas till steg två. Juryn lyfter exempel från Tyskland där relax och träning integreras i badmiljön. Uppvärmda ytor kommer i framtidens bad att behöva ha fler användningsområden än idag. Generellt saknas genomtänkta multifunktionella ytor i samtliga förslag.

För att vara genomförbara behöver de flesta förslag utvecklas vidare avseende etappindelning. Etapper ska kunna projekteras, handlas upp och byggas stegvis. Badet ska kunna vara i drift under byggnationen. Det innebär att byggetablering inte får komma för nära befintlig byggnad, både för att en fungerande badverksamhet ska kunna bedrivas under byggtiden, och för att inte göra åverkan på befintlig stomme eller grundläggning. Även lämpliga lägen för etableringsytor och utrymme för byggtrafik behöver beaktas. Grundläggning och etablering nära ån är kostsamt och logistiskt utmanande beroende på markens beskaffenhet och på grundvattennivån.

Medskicket blir att ett respektavstånd till befintlig bebyggelse behövs för att säkerställa etappvis utbyggnad. En spalt på 10-12 meter rekommenderas. Dessa ytor kan exempelvis utnyttjas för uppvärmning och gärna vara multifunktionella.

Direkt solinstrålning på vattenytan är problematiskt ur flera synvinklar: Det ger ökad algutväxt och risk för bländning vid tävlingssimning. Avseende glasade ytor behöver förslagen även fortsatt vidareutvecklas för att minimera energiförbrukningen och samtidigt ge bra ljusinsläpp och utblickar.

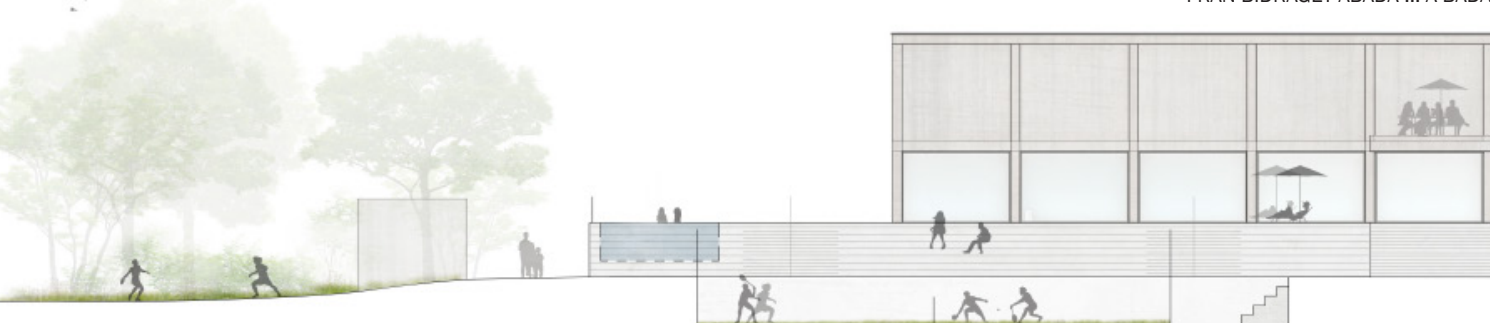

En generell kommentar är att hållbarhetsaspekter beaktas alltför lite i förslagen. I steg två ska lösningar tydligt kopplas till tekniska system och ta utgångspunkt i resurshushållning och energieffektivitet. Hållbart lärande kan främjas genom att synliggöra system och processer, som dagvattenhantering eller vattenrening, på ett entusiastiskt och lekfullt sätt.

Den översiktliga bedömning som gjorts avseende ekonomi visar att samtliga förslag överskrider den beslutade investeringsramen. Förslagen bedöms vara olika kostsamma och även det som tros kosta minst är alltså för dyrt. Dock har det i investeringsramen inte tagits hänsyn till att grundläggningen vid ån är kostnadsdrivande. Att förslagen överskrider tävlingsprogrammets budget blir ett tydligt medskick inför steg två.

Förutom juryns medskick har de tävlande efter steg ett fått ta del av preciseringar kring ytor och tekniska lösningar i *Beställarens medskick*. Vidare delges de tävlande allmänhetens synpunkter på förslagen som inkommit i samband med utställningen av förslagen på Fyrishov. Slutligen bifogas till medskicken ett antal barnteckningar som speglar några av de yngsta besökarnas tankar kring det framtida badet.

FRÅN BIDRAGET ÅBADA ... Å BADA

03

JURYNS BESLUT STEG ETT

Efter avslutad bedömning i steg ett har juryn beslutat att förslagen Norra Stadsparken, Fyrishov bryggan och Åbada ...å bada går vidare till tävlingens andra steg..

JURYNS GENERELLA BEDÖMNING STEG TVÅ

Jury konstaterar att tvåstegstävlingen givit resultat. De tre kvarvarande förslagen har sammantaget utvecklats vidare i positiv riktning. Tack vare förändringar utifrån juryns medskick och ett fördjupat arbete med uppgiften syns avsevärda förbättringar i särskilt det vinnande tävlingsbidraget. Sammanfattningsvis lyfter juryn värdet av att processen frambringat ett förslag som både lyckas stärka landskaps- och stadsrummen och som presenterar som en övertygande och genomförbar struktur för att utveckla badmiljön och anläggningen som helhet.

Höjden på entrébyggnaden har bearbetats i de tävlingsbidrag där det varit relevant med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövården som avser Uppsala stad. Önskemålet om att den befintliga anläggningens olika årsringar fortsatt ska vara avläsbara har också hörsammats. Både i Norra Stadsparken och Fyrishov bryggan träder dagens anläggning fram. Även Åbada ...å bada präglas i steg två i högre grad av bevarande än tidigare. Det innebär även att befintliga stommar till stor del kan bevaras i samtliga förslag.

”Önskemålet om att den befintliga anläggningens olika årsringar fortsatt ska vara avläsbara har också hörsammats.”

I steg två visas hur Fyrishov kan möta besökare och flöden från olika håll, där särskilt kontakten med Gamla Uppsalagatan och Sköldungagatan har stärkts sedan det första tävlingsskedet. Norra Stadsparken redovisar entréer med genomsikt mot å-rummet, som tydligt annonserar anläggningen mot omgivningen. I Åbada ...å bada träder entréerna istället tillbaka.

I samtliga förslag förstärks attraktiviteten i utemiljön med en uteservering i söder vänd mot ån. I Åbada ...å bada skapas även en publikdragare i form av ett kafé med kvällssol mot väster.

Alla tävlingsbidrag har bearbetas vidare avseende utemiljöernas utformning. Såväl trafiklösningar som höjdsättning är överlag vidareutvecklade i steg två. Fyrishov bryggan redovisar den mest övertygande utformningen av både angöring och avgränsning av betalzonen där dagvattenhantering och grönska integreras. Samtliga förslag saknar dock plats för bussuppställning och en generell reflektion är att det behövs gott om plats framför entréerna för att kunna samlas i samband med större evenemang. Det medför att juryn ifrågasätter fördelarna med att skapa en volym för extern verksamhet mot gaturummet i Norra Stadsparken.

Avseende gestaltningen har förslagen utvecklats på olika sätt. Norra Stadsparken i linje med den tidigare presenterade utformningen medan de två

andra förslagen har förändrats mer till steg två. Fyrishov bryggan som tidigare visade på en fönstersättning som spelade mot de prismaformade taken utforskar i steg två ett uttryck med bågformade fönster. Åbada ...å bada som tidigare lånat drag från folkhemstidens friluftsbad, ter sig annorlunda i steg två med sin markanta stolp- och pellarstruktur.

Önskemålet om att skapa en sammanhållen anläggning som kan ta emot stora besöksflöden har beaktats i olika hög grad. Norra Stadsparken präglas utifrån och in av en medvetenhet om att arenan Fyrishov är en viktig plats som både ska locka nya och gamla besökare in i anläggningen. I förslaget är det enkelt att orientera sig och ta sig vidare in till olika funktioner. De två andra förslagen uppvisar dock brister avseende flöden och rums-samband. Åbada ...å bada har i detta avseende tappat kvaliteter från tävlingens första skede medan Fyrishov bryggan fortfarande består av alltför separerade delar.

I steg två visas många olika funktioner som kan rymmas i framtidens bad. Barnens önskemål har beaktats och alla tävlingsbidrag har inslag som vänder sig till de yngsta besökarna. Behovet av multifunktionella ytor har hör sammats men placeringen påverkar i hög grad hur användbara de är.

Förutsättningarna för etappvis utbyggnad är överlag bättre i skede två. Både Fyrishov bryggan och Norra Stadsparken bedöms vara möjliga att bygga i etapper. Även Åbada ...å bada har utvecklats men kräver fortfarande omfattande justeringar för att kunna genomföras.

Medskicket om att stärka hållbarheten har bidragit till att samtliga förslag bedöms kunna uppnå certifiering. Fyrishov bryggans utemiljöer lyfts särskilt fram medan Norra Stadsparken och Åbada ...å bada saknar konkreta inslag av till exempel dammar och regnträdgårdar för en medvetet utformad och inspirerande hantering av dagvatten.

”Medskicket om att stärka hållbarheten har bidragit till att samtliga förslag bedöms kunna uppnå certifiering.”

Klimatavtrycket påverkas kraftigt av aspekter som bevarande av befintliga stommar och den så kallade formfaktorn, som avgörs av andelen omslutande area i relation till bebyggelsens fotavtryck. Åbada ...å bada har avsevärt mer omslutande area än de två andra, vilket även bidrar till att förslaget bedöms vara det mest kostsamma.

Det finns skillnader i utvecklingsbarhet i de olika lösningarna. Juryn bedömer att samtliga förslag kan bearbetas inom ramen för sitt koncept, men betonar att Norra Stadsparkens tillägg – som präglas av modul- och systemtänk – skapar en struktur som tål att växa fram stegvis. Helhetsgreppet för park- och å-rummet utgör också en miljö som kan utvecklas över tid.

FRÅN BIDRAGET ÅBADA ...Å BADA

JURYNS BESLUT STEG TVÅ

Efter avslutad bedömning i steg två utser juryn Norra Stadsparken till vinnande förslag i tävlingen och rekommenderar förslaget till genomförande. Första steget ikommande process är att ta fram ett underlag till ny detaljplan för området.

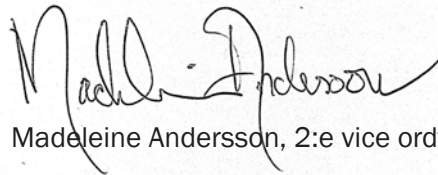

FRÅN BIDRAGET NORRA STADSPARKEN

UNDERSKRIFTER JURYN:

Björn Wall, ordförande Fyrishov AB

Madeleine Andersson, 2:e vice ordförande Fyrishov AB

Claes Enskär, TF VD, Fyrishov AB

Caroline Hoffstedt, kommunalråd Uppsala kommun

Claes Larsson, stadsarkitekt Uppsala kommun

Karin Åkerblom, samhällsplanerare Uppsala kommun

Andreas Paulson, stadsarkitekt Haninge kommun,
utsedd av Sveriges Arkitekter

Christin Svensson, arkitekt, utsedd av Sveriges
Arkitekter

INDIVIDUELLA OMDÖMEN

VINNARE:

NORRA STADSPARKEN

SAMMANFATTNING AV OMDÖME I STEG ETT:

Norra Stadsparken redovisar en väl omhändertagen och omsluten utemiljö som stärker kopplingen till ån. Fyrishovs olika årsringar är fortsatt avläsbara samtidigt som en ny struktur tillförs. Den tillåter byggnaden att växa över tid och frigör sig från gatunätets riktningar. Förslaget redovisar väl fungerande entréer och övertygande höjdsättning. Här finns ett entrétorg både i norr och söder vilket ger förutsättningar för platsbildningen på åsidan att få ökad betydelse i framtiden. Den genomtänkta parkmiljön har en mängd gångstråk som gör det lätt att röra sig förbi och genom området. Utemiljöerna är omhändertagna utan att vara överplanerade vilket ger flexibilitet. Interiört skapas överblickbara rum genom att alla bassänger har kontakt med ån och parken utanför. Det finns förutsättningar att skapa funktionella simytor och fungerande flöden. Förslaget präglas av ett modul- och systemtänk med rätvinkliga former som går att bygga rationellt och förenklar framtida tillägg av ytterligare volymer.

SAMMANFATTNING AV MEDSKICK I STEG ETT:

Förslaget behöver bearbetas så att etapper med säkerhetsavstånd möjliggörs. Det bör undersökas hur byggnadsvolymer kan placeras och utformas för att motverka intrycket av en alltför långsträckt anläggning med barriäreffekter. Här ingår att se över möjligheten till genomsikt och att stärka kopplingen till Svartbäcken. Bastubyggnaden behöver ligga i anslutning till bassängerna för att kunna användas vintertid och naturbassängen bör ligga utanför betalzonen. Utemiljön ska kunna byggas i etapper och campingen ska kunna finnas kvar. I steg två ska det redovisas hur och var bussar och leveransfordon ska vända längs entrégatan. Utformningen av bryggan utanför naturbadet behöver bearbetas.

JURYNS MOTIVERING:

”Norra Stadsparken är ett helgjutet förslag som lyckas att både lyfta området som helhet och stärka Fyrishov som attraktivt och välkomnande besöksmål.

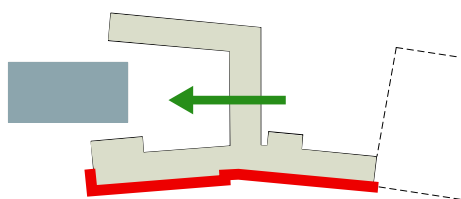
Med tillägg som står på egna ben skapas en ny årsring samtidigt som befintliga värden bevaras. Förslaget präglas utifrån och in av genomtänkta stråk och samband som tar hand om flöden och berikar upplevelsen.”

Norra Stadsparken uppskattas vara det minst kostsamma av alla förslag i steg ett, men ytbehovet är inte fullt ut tillgodosett. I anslutning till bassängerna är det snålt med multifunktionella ytor som kan användas för samling eller uppvärmning. Access till läktaren från bassängerna saknas

► WHITE ARKITEKTER

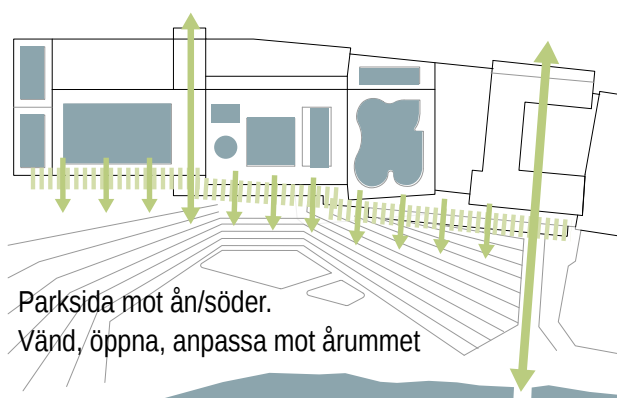
Ansvariga arkitekter: Jacob Melin och Thomas Landenberg.

Medverkande: Felipe Garcia, arkitekt. Mattias Nordström, landskapsarkitekt. Jonathan Nyman, landskapsarkitekt.

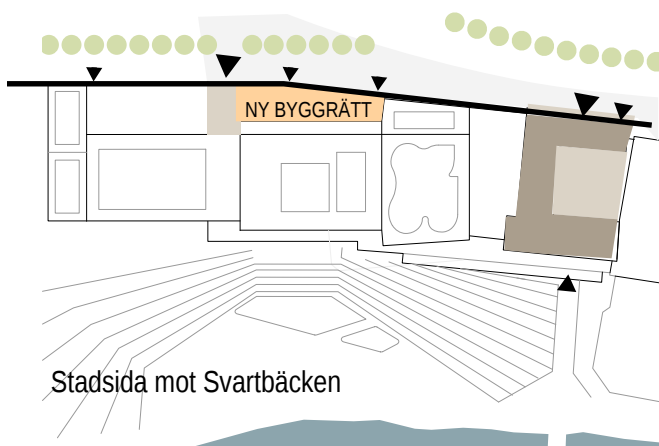

1959 (1991) - ett grundproblem att äntligen åtgärda

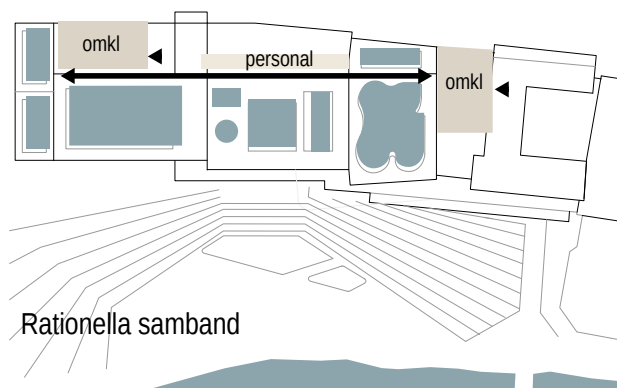
Fyrisbadet 1959 riktade sig inte mot ån. En barriär av nivåskillnader och byggnadsdelar skar av bassänggruppen från årumsrummet. Vid om- & tillbyggnad 1991 består denna barriären och finns kvar fram till idag.

Parksida mot ån/söder.
Vänd, öppna, anpassa mot årumsrummet

Stadsida mot Svartbäcken

Rationella samband

NORRA STADSPARKEN

SAMMANFATTNING AV OMDÖME I STEG TVÅ:

Norra Stadsparken bildar en tredelad badanläggning med renodlad motionsdel i väster. Genom att vinkla badet i relation till angöringsgatan skapas ett nytt stråk riktat mot nordväst som tar höjd för att området ska kunna förtätas i framtiden. Trots att förslaget bevarat sin långsträckt form sedan tävlingens första steg upplevs anläggningen inte som en barriär tack vare fokus på genomsiktighet och tvärgående stråk som sammanbinder gatan med å-rummet

Det säkerhetsavstånd som behövs för en etappvis utbyggnad har utnyttjats för att skapa glasade slitsar mellan byggnadskropparna. Här förläggs entréerna. Huvudentrén som är vänd mot såväl gatan som ån, och den nya ingången till motionsbadet som ligger i fonden på Sköldungagatan där den bidrar till att stärka kopplingen till Svartbäcken. Just kopplingen norrut och siktlinjen genom byggnaden mellan Sköldungagatan och å-rummet är en särskild kvalitet i förslaget som bidrar till att dela upp den stora anläggningen och skapa en upplevelserik stadsmiljö.

”Det sammanhållna entrémotivet ger en logisk och värdig struktur som hjälper besökare att hitta rätt och känna sig välkomna till Fyrishov.”

Gestaltningen bygger på ett rationellt modulsystem men rymmer även ett lekfullt utforskande av enkla geometrier. Kompositionen av träribbor och paneler står sig väl mot både de äldsta och de postmoderna delarna i anläggningen. Det sammanhållna entrémotivet ger en logisk och värdig struktur som hjälper besökare att hitta rätt och känna sig välkomna till Fyrishov.

En pedagogisk redovisning klargör vad som bevaras av de befintliga stommarna och beskrivningen anger att fasaderna ska putsas om och få nya håltagningar där det är lämpligt. Trappan till 60-talshallen byggs in i den nya generösa entrébyggnaden och kan användas som scen eller gradäng. Genom att de nya tilläggen har en sammanhållen gestaltning och materialpalett blir Fyrishovs olika årsringar fortsatt avläsbara.

Norra Stadsparken utmärks, som namnet antyder, av ett omhändertaget parkrum kring Fyrishov. Stor vikt har lagts vid att integrera badet med parken och å-rummet så att upplevelsen av platsen stärks för såväl badgäster som andra besökare och allmänheten. Det terrasserade landskapets marknivåer är fint samstämda med de invändiga golvhöjderna i badet. För att bevara så mycket som möjligt av existerande stommar placeras hopptornet i den del av badet där golvet är som lägst. En motsvarande lägre del finns i utomhusbadet utanför. Här bildas en intim och skyddad zon genom den skålade terrasseringen av marken.

Den riktning och axel mot nordväst som karaktäriserar förslaget är kännbar även interiört. Ett snabbstråk bildar en ryggrad som löper längs bassängrummens bakkant mot norr. Planlösningen präglas sammantaget av tydliga och enkelt orienterbara stråk, för både snabb och långsam passage. Förutom vackra rumsliga samband skapas siktlinjer genom anläggningen och en väl fungerande struktur för verksamhetens olika flöden.

Badets inre kännetecknas av omsorg om såväl personalen som besökarna. Det syns i både de stora dragen och detaljlösningar. Bassängerna har genomgående kontakt med naturen utanför och det öppna atriets vid den mindre entrén förstärker sambanden mellan inne och ute. En förtjänst är hanteringen av dagsljus. Med överljus från norr och ett böljande tak bildas ett mjukt släpljus samtidigt som akustiken förbättras. Dessa kvaliteter ger en vacker och inspirerande helhetsmiljö som kan skapa glädje kring aktivitet och hälsa.

”Badets inre kännetecknas av omsorg om såväl personalen som besökarna. Det syns i både de stora dragen och detaljlösningar.”

Förutom genomtänkta lösningar för logistik och bemanning visar Norra Stadsparken på förståelse för konstruktion och teknisk drift. Det framgår genom konkreta svar på de tekniska utmaningar som formulerats i medskicken. Avseende genomförbarhet krävs endast mindre justeringar för att möjliggöra en etappvis utbyggnad. Utan att funktioner saknas, eller att det ser trångt ut, är förslaget allttjämt det mest yteffektiva.

Reducerade ytor, enkla geometrier, och kompakta volymer, liksom modul- och systemtänkande stärker både den ekonomiska och ekologiska hållbarheten i Norra Stadsparken. Den rationella strukturen bidrar även till att förslaget går att modifiera och är utvecklingsbart över tid. För ett klimatsmart byggande redovisas robusta idéer kring energieffektiva installationer, lokalt producerad el och klimatneutrala lokala eller återbrukade material. Förutsättningarna för att bygga det nya badet i massivt trä behöver dock utredas vidare. Den sociala hållbarheten bedöms vara god genom tillgängliga, inkluderande och trygga rum och platser både interiört och i utemiljöerna. De tydligt markerade och generösa entréerna utgör till exempel en grundläggande förutsättning för att skapa orienterbarhet och ett välkomnande intryck.

ATT UTVECKLA VIDARE I FORTSATT PROCESS:

Den skisserade volym som rymmer en extern byggrätt längs angöringsgatan är alltför obearbetad och kan få negativ inverkan på helhetsintrycket. Juryn menar att det är tveksamt med en större byggnadsvolym här och trycker på att fokus i fortsatt process bör ligga på att skapa mer utrymme vid entrén. Förslaget bör utvecklas utifrån verksamhetens egna ytbehov samt så att fasaden mot gatan bidrar till ett aktivt gaturum.

Avgränsningen av utebadet behöver studeras vidare. Det är tveksamt om ett demonterbart staket skulle fungera. Vidare bör gångbron där allmänheten ska kunna passera sommartid breddas. Likaså behöver slingan för rundkörning bearbetas för att kunna fungera för sitt ändamål.

”För ett klimatsmart byggande redovisas robusta idéer kring energieffektiva installationer, lokalt producerad el och klimatneutrala lokala eller återbrukade material.”

Att bygga badhus med stommar av massivträ medför stora utmaningar på grund av luftfuktigheten. Frågan om stommaterial för de nya volymerna behöver därför utredas vidare utifrån såväl byggnadsteknik som hållbarhet. Det krävs även mindre justeringar av planlösningen för att möjliggöra utbyggnad i etapper.

För att stärka hållbarheten kommer ett flertal frågor ha stor betydelse i det fortsatta arbetet. Utemiljöerna ska bland annat rymma omsorgsfullt utformad dagvattenhantering, utvecklas för bidra till biologisk mångfald och kunna hantera översvämning. Teknik, system och logistik som syftar till att göra Fyrishov mer klimatsmart ska integreras i gestaltningen och inspirera till en mer hållbar livsstil.

NORRA STADSPARKEN; SIMHALLEN

2:A PLATS:

FYRISHOV BRYGGAN

SAMMANFATTNING AV OMDÖME I STEG ETT:

Fyrishov bryggan binder samman byggnad och landskap med ett trädäck som bärande element och för in grönska interiört med den föreslagna vinterträdgården. Med den välstuderade och övertygande volymhanteringen blir bebyggelsens olika årsringar fortsatt avläsbara samtidigt som bryggan knyter ihop anläggningen. Etappindelning möjliggörs tack vare vinterträdgården som skulle kunna ha ett varmt golv och erbjuda olika funktioner som yoga och relax. Greppet ger samtidigt god byggbarhet med möjlighet till etappindelning. Uppbrutna volymer ger ett mindre storskaligt uttryck och skapar genomsikt och utblickar. Vid den nya simhallen skapas en väl utformad entréplats som utgör ett fint och skyddat stadsrum i norr. Utemiljön är sammanhållen, erbjuder tilltalande promenadmöjligheter och har god kontakt med årummet där mjuka parkformer ger flexibla och lättskötta ytor.

SAMMANFATTNING AV MEDSKICK I STEG ETT:

Förslaget behöver bearbetas avseende höjdsättning av inomhusytor, bryggan och å-rummet. Vidare saknas det kravställda hopptornet.

Entrébyggnaden behöver utvecklas. Den är för liten och fungerar inte som det sammanlänkande nav som efterfrågats. Fasadgestaltningen mot norr bör bli mer stringent.

Det saknas naturlig förbindelse mellan etapperna inomhus vilket gör det svårt att bedriva verksamhet på ett effektivt sätt. I steg två behöver den nya bassängdelen integreras bättre med övrig badanläggning och en lösning redovisas som anger hur besökare som inte är ombytta ska röra sig genom anläggningen. Bearbetningen av planlösningen ska även syfta till att skapa generösa och användbara ytor som kan nyttjas för fler ändamål. Dispositionen upplevs som trång samtidigt som vissa ytor, som förbindelsegången, underutnyttjas.

Bryggan utmynnar i busshållplatsen öster om anläggningen. Lösningen medför att trupp-gymnasternas långsträckta hall försvinner vilket inte är önskvärt. Konceptet behöver ändras eller bearbetas så att hallen ersätts i annat läge.

Slutligen bör gestaltningen av å-rummet och kallbadhuset vidareutvecklas.

JURYNS MOTIVERING:

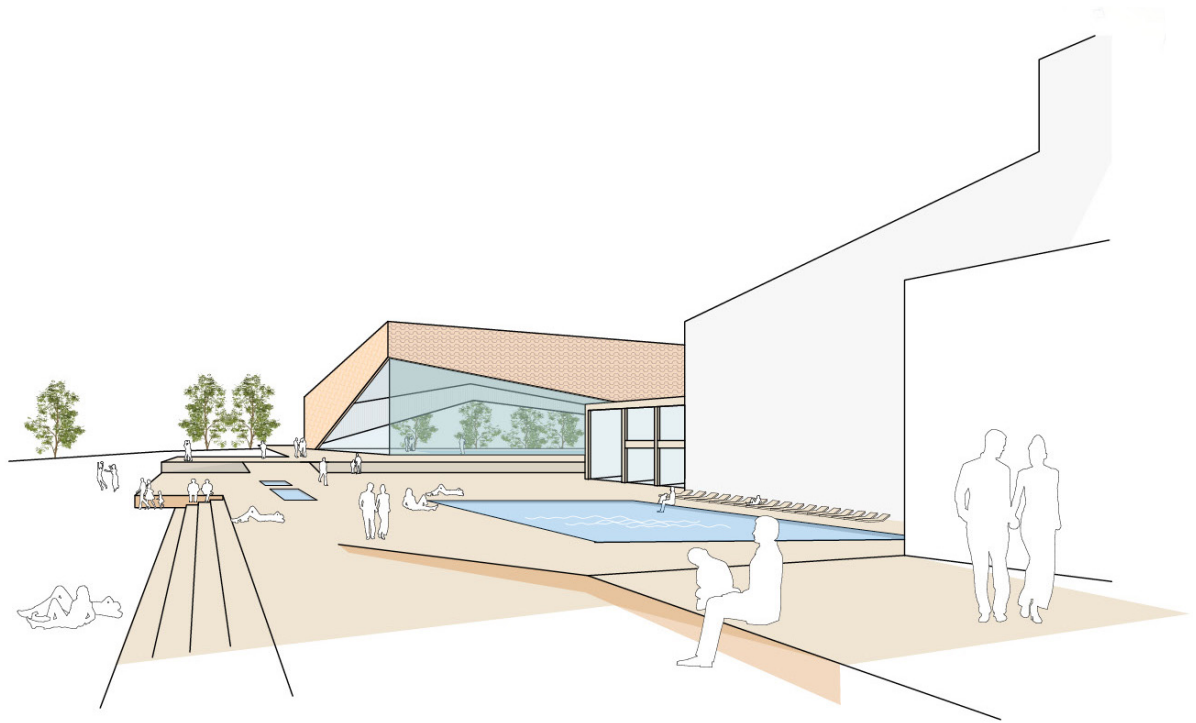
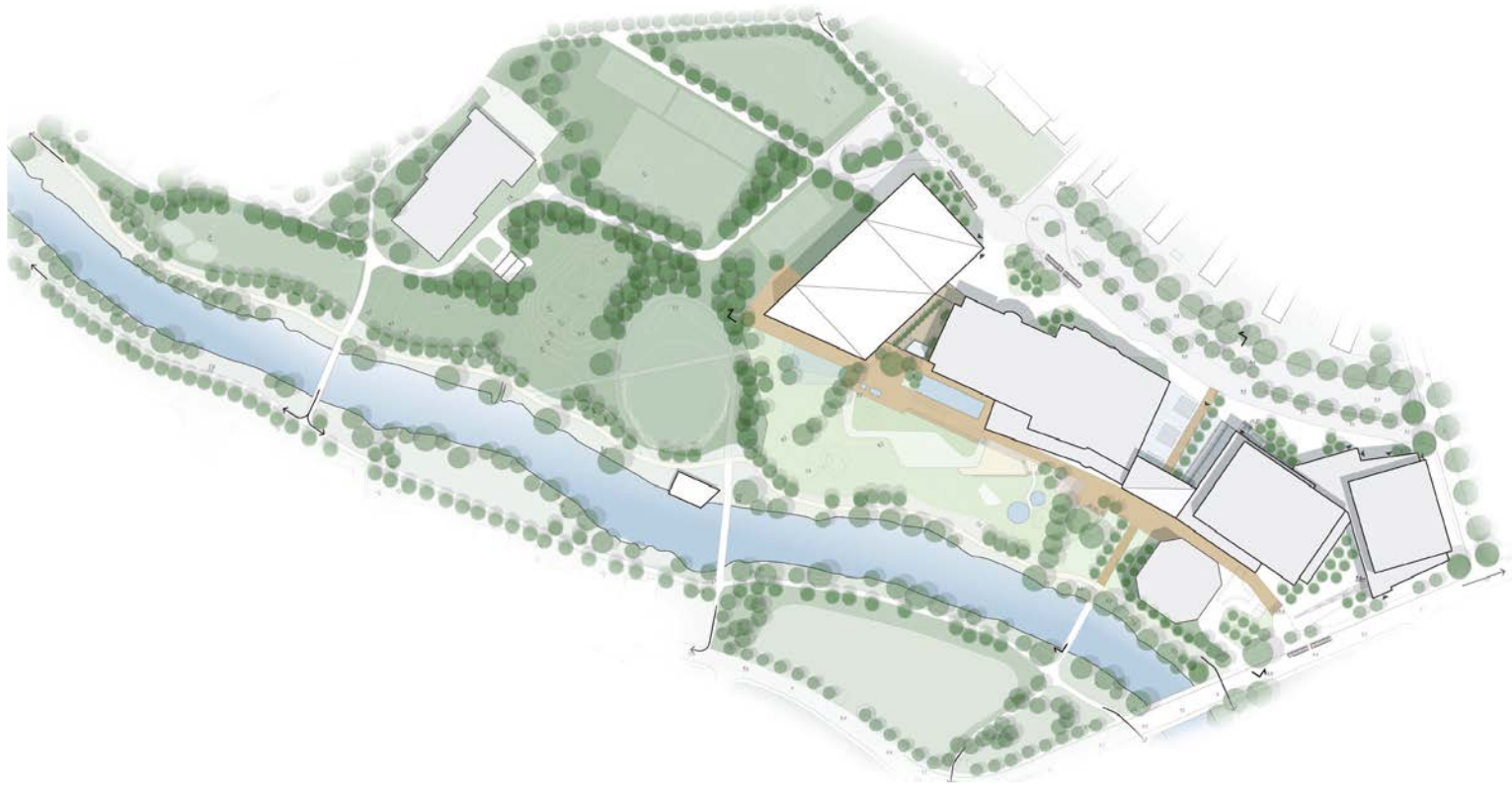
”Fyrishov bryggan hålls samman av en enkel men snillrik idé och tillför något nytt till badmiljön med sin tilltalande vinterträdgård.

Förslaget visar på inlevelsefull och kunnig gestaltning av utebadet och å-rummet med övertygande hantering av betalzonen och dagvattenanläggningar.

Det tydliga greppet med prismaformade tillägg från tävlingens första steg saknas dock i det omarbetade förslaget som är mindre självklart i sitt uttryck”

► ÅWL ARKITEKTER

Andreas Liljefors, kommunikatör. James Rosen, arkitekt. Cecilia Holmström, arkitekt. Fredrik Ericsson, visualiserare. Jonna Nordheim, grafisk design. Karin Axi, landskapsarkitekt. Maja Forsberg, landskapsarkitekt. Maria Glassel, arkitekt. Malin Pappila, arkitekt. Maria Bergvall, landskapsarkitekt. Maria Maandi, arkitekt. Oskar Widmark, landskapsarkitekt. Sara Revström, landskapsarkitekt. Philip Barsan, arkitekt. Steffi Starck, arkitekt.

FYRISHOV BRYGGAN; NYA BYGGNADENS FASAD

FYRISHOV BRYGGAN

SAMMANFATTNING AV OMDÖME I STEG TVÅ:

Fyrishov bryggan utgörs främst av tre tydligt avläsbara tillägg som läggs till den befintliga anläggningen. Förutom den nya bassängdelen som ligger snett vinklad mot sydväst tillkommer vinterträdgården och entrébyggnaden. Nya och gamla delar binds samman med den kringliggande bryggan.

Grupperingen av volymer är relativt väl utformad men sammantaget bedöms gestaltningen vara svagare i steg två. I det första tävlingsskedet lånar fasaderna drag av de prismaformade volymerna och taken. Det skapar ett sammanhängande uttryck. Nu introduceras ett glasat bågmotiv som präglar både exteriören och de inre rummen. Inspiration har hämtats från Fyrishovs entré, romerska bad och Centralbadet i Stockholm. Fasaden föreslås utföras i trä vilket är ett material som vanligen inte associeras med bågformer. En fördel är dock att den befintliga anläggningens olika årsringar fortsatt är avläsbara.

Även planens form har förändrats till steg två. Den spetsiga delen av den nya simhallen har försvunnit vilket medför att volymen vrider sig bort från det gemensamma utbadet och sambandet med ån försvagas.

Den sekundära entréplatsen mot norr är bearbetad sedan steg ett och etablerar välgörande kopplingar till såväl huvudentrén som till Sköldungagatan och Svartbäcken. Förslaget redovisar även en genomtänkt och fungerande lösning för angoring.

Utebadet och parkmiljön är väl utformade och visar på genomtänkta lösningar där dagvattenhantering och avgränsning av betalzonen integreras i den överordnade gestaltningen. Betalzonen saknar direktkontakt med ån till skillnad från lösningarna i de två andra förslagen.

Den kringliggande bryggans höjd följer de invändiga golvnivåerna. Det medför delvis relativt markanta höjdskillnader mellan bryggan och kringliggande mark, något som skulle behöva studeras vidare. Juryn menar att det uttryck som redovisas i bilderna för tanken till ett trädäck i boendemiljö snarare än till en generös gemensam plats och önskar att bryggans möjligheter till integrerade sitt- och vistelseplatser skulle ha

förvaltats bättre. Sammantaget är utformningen av bryggan inte tillräckligt övertygande, särskilt som den utgör en av förslagets bärande idéer.

I det bearbetade förslaget har en intern koppling tillskapats i ett galleri längs fasaden mot söder. Badets olika delar upplevs dock fortfarande som alltför separerade från varandra. Även om det är möjligt att passera torrskodd saknas självklara flöden genom anläggningen. Det gäller såväl tydliga stråk för badgäster och personal som logiska samband för den tekniska driften.

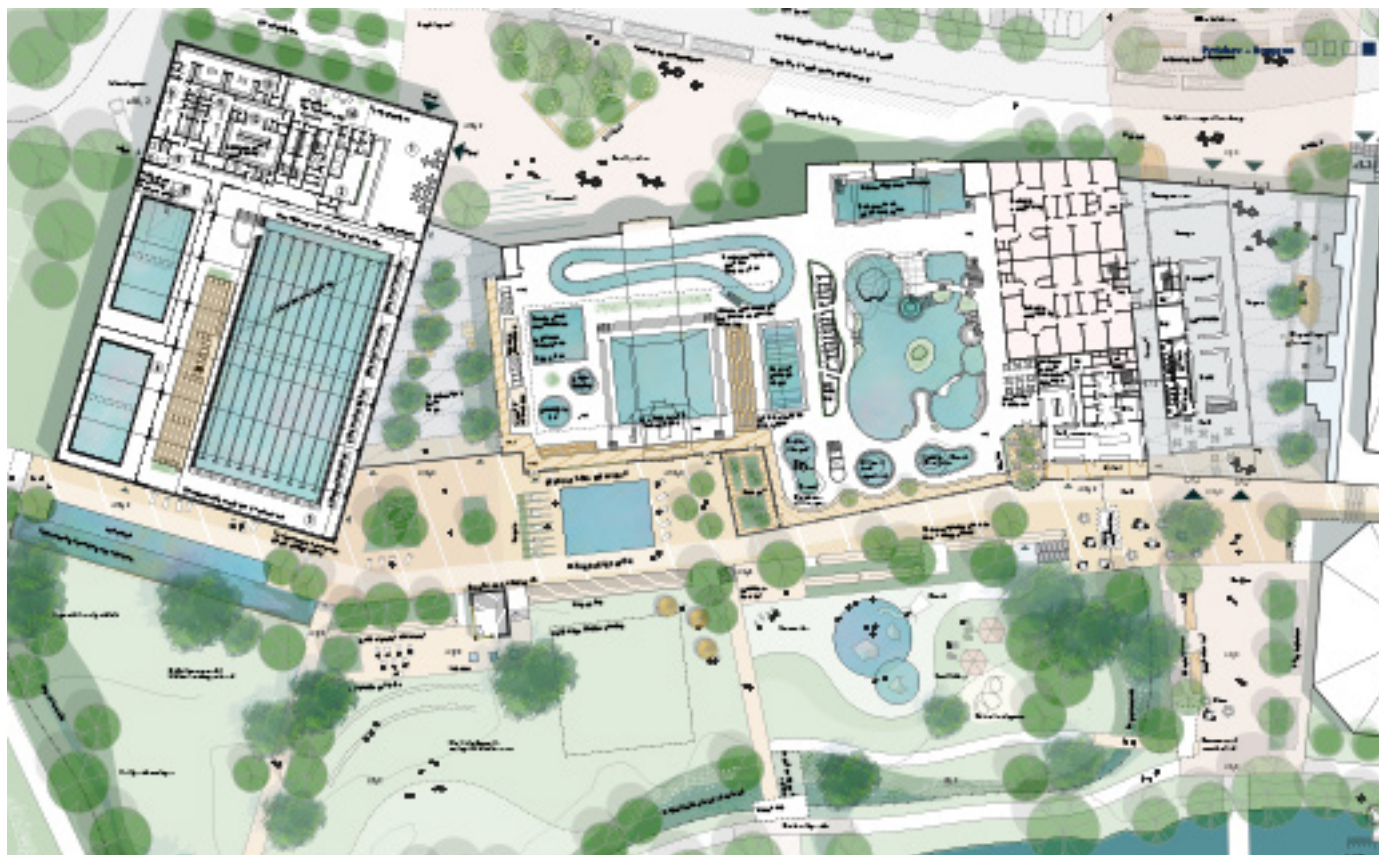
Kopplingen mellan ute och inne upplevs inte heller vara tillräckligt genomarbetad och den interiöra bryggan riskerar att bli en barriär genom sin placering längs fasaden. Intrycket av avskurna samband förstärks av en lång bänk längs passagen. Sammantaget skulle Fyrishov bryggan behöva bearbetas vidare avseende möjlighet till passager, överblick och orienterbarhet.

Vinterträdgården är ett övertygande och lockande inslag och det är positivt att fokus lagts vid ökad transparens genom byggnaden vid bågge entréer. Dock skulle bastun behöva ligga kvar i sitt tidigare läge.

Fyrishov bryggan är det till ytan största av de tre förslagen men upplevs ändå inte vara särskilt luftigt planerat. Trots storleken bedöms förslaget dock vara kostnadseffektivt och ha goda förutsättningar för en etappvis utbyggnad. Utifrån genomförbarhet är det dock en brist att en övertygande takkonstruktion inte har redovisats.

Takens prismaform och simhallens vridning ger förslaget en geometri som möjligen kan bli svårare att bygga till i framtiden. Det upplevs därmed som något mer statiskt och mindre utvecklingsbart än andra förslag.

Hantering av dagvatten är föredömlig och inlevelsefullt gestaltade inslag, som dammar med integrerad växtlighet och ängsplanteringar, ger en vacker, pedagogisk och inspirerande miljö som stärker den ekologiska hållbarheten. En annan styrka är att förslaget bygger på minimal förändring av marken. Mindre bra är den nya simhallens stora glasade fasadytor som kan medföra högre energiförbrukning och ökad solinstrålning. Dessutom försvåras integrerad solavskärmning av valvformerna.

FYRISHOV BRYGGAN; NYA ENTRÉBYGGNADEN

3:E PLATS:

ÅBADA ...Å BADA

SAMMANFATTNING AV OMDÖME I STEG ETT:

En arkitektonisk väl gestaltad och komponerad helhet där Fyrishovs historia som friluftsbad kan utläsas. Åbada ...å bada redovisar en effektiv och sammanhållen anläggning där sambandet till idrotten stärks med en samlande entré. Här finns bearbetade detaljer avseende ljusinsläpp och fasadkomposition och kallbadhuset knyter an till historien på fint sätt. De nya volymerna omfamnar utemiljön och bildar småskaliga intima exteriöra rum. Interiört är rumssambanden välstuderade vilket ger god kontakt med omgivningen och en överblickbar lättorienterad inomhusmiljö. Höjdsättningen skapar intressanta samband i både entrérummet och simhallen. Aktivitetsytan är mjukt formad som en öppen parkyta med flexibel användning och det erbjuds goda sollägen vid bryggorna.

SAMMANFATTNING AV MEDSKICK I STEG ETT:

Förslaget behöver framförallt bearbetas så att etapper med säkerhetsavstånd möjliggörs. Vidare bör åsidan utvecklas för förbättrad kontakt och mer följsam höjdsättning. Utemiljöerna ska enkelt kunna utnyttjas av allmänheten under den del av året när utebadet inte är öppet.

Det bör undersökas hur befintliga årsringar i anläggningen kan synliggöras och om den befintliga oktagonformade byggnaden kan bevaras. Höjden på entrébyggnaden bör bearbetas med avseende på riksintresset.

Möjligheten att skapa fler entréer och platser runt om anläggningen bör utforskas liksom förutsättningarna för ökad kontakt mellan inne och ute. Förslaget är relativt slutet mot både norr och väster. Utblickar ut mot parken från den ombyggda 50-meters bassängen bör medges.

Bastu och förråd mellan etapp två och utemiljön skapar en oönskad barriär vilket bör beaktas i fortsatt bearbetning av utemiljön. Ytan för utebadet är för liten och bassängerna här alltför stora. Utemiljön ska kunna byggas ut i etapper och campingen ska kunna finnas kvar.

I steg två ska entrégatan och dess funktioner redovisas tydligare så att lastzon, vändytor för leveranser, bussar, cykelplatser med mera framgår.

JURYNS MOTIVERING:

”Ett förslag som skapar en tilltalande kontakt med och aktivering av grönområdet väster om Fyrishov.

I Åbada ...å bada är samspelet mellan bassängrummen och utebadet genomtänkt, men som helhet har förslaget tappat kvaliteter sedan steg ett.”

► ERSÉUS ARKITEKTER & MARELD LANDSKAPSARKITEKTER

Peter Erséus, uppdragsansvarig arkitekt. Fredric Scherman, uppdragsansvarig arkitekt. Ossian Quigley Berg, arkitekt. David Gillberg, arkitekt. Oskar Ivarsson, uppdragsansvarig landskapsarkitekt. Josefine Askfelt, landskapsarkitekt. Fanny Davidsson, landskapsarkitekt.

ÅBADA ...Å BADA

SAMMANFATTNING AV OMDÖME I STEG TVÅ:

I Åbada ...å bada läggs den nya simhallen i nittio graders vinkel till de befintliga volymerna. Nya delar omgärdar de gamla även mot norr vilket innebär att förslaget utgör det mest sammanbyggda av de tre som gått vidare. Det ger potential att hålla samman anläggning men påverkar genomförbarheten.

Juryn bedömer att gestaltningen inte är lika övertygande som de ansatser som redovisats i steg ett. Nu saknas det första stegets genomgående geometriska motiv och rytm som skapar igenkänning och ett samstämt uttryck i tillskotten. Med den bearbetade utformningen blir uttrycket mer oroligt och släktskap mellan nytillskotten saknas. Entrébyggnaden är lägre än tidigare men ger associationer till ett anonymt kontorshus. En fördel är dock att en större andel av befintlig anläggning, som den oktagonformade volymen, bevaras i den omarbetade versionen av förslaget.

En ny entré vänds mot väster och en föreslagen pelous. Det ger flera kvaliteter, som att det tänkta kaféet i detta läge kan bli en dragare med kvällssol, och skiljer Åbada ...å bada från de andra förslagen. Dock skärs kontakten mellan entrén och å-rummet av genom den interiöra dispositionen och det saknas möjlighet till överblick genom anläggningen mot såväl söder som öster.

Mot ån skapas en entrézon i två olika marknivåer där den lägre leder till en befintlig ingång. Det bildas en överstor lutande torgyta som inte speglas av fasadens blygsamma entréparti. Sammantaget bedöms huvudentrén vara alltför nedtonad mot både gatu- som åsidan och den nya entrébyggnaden känns inte tillräckligt generös för att ta hand om anläggningens stora besöksmängder. Ett mer värdigt mottagande till Fyrishov skulle ha behövts. En ficka för inlastning längs fasaden mot Svartbäcken förstärker intrycket av att mötet med omgivningen inte är färdigbearbetat. Lastzonen skapar en baksideskaraktär och bidrar inte till en trafiksäker eller trygg gatumiljö. Mot Gamla Uppsalagatan finns dock en ansats till ett entrétorg med cykelparkering. Trafiklösningen inbjuder till rundkörning via Sköldungagatan vilket inte är önskvärt.

I Åbada ...å bada går det som namnet antyder att bada i ån innanför betazonen. Den så kallade Å-trappan bildar en omsluten och tilltalande miljö för badgästerna, men utemiljöns många pelare och stolpar ger sammantaget ger ett lite ogästvänligt

intryck. Utemiljöns nivåskillnader har dock hanterats på ett mer följsamt sätt i steg två. Även om pelousen utgör ett vackert tillskott bedömer juryn att den skålade platsen är överstor eftersom behovet av multifunktionella ytor är stort. Även lekplatsens placering med sin närhet till ån är tveksam och vinterbadet med tillhörande bastu ligger utanför betazonen vilket väcker frågor kring den tänkta driften och bemanningen.

Liksom i Norra stadsparken redovisas förslag på nya bostäder i anslutning till tävlingsområdet. Punkthusen placerade på befintlig parkering övertygar dock inte. Här saknas gårdar för de boende och bebyggelsen, som ligger på en sockel, bildar en barriär mot Svartbäcken.

Interiört visar Åbada ...å bada på omsorg om badupplevelsen genom att de inre rummen till stor del har ett fint samband med utebadet och å-rummet. En avdelning för mindre barn finns både ute och inne och hänger ihop rumsligt genom följsam höjdsättning. Förutom möjlighet till utblickar finns generösa öppningar i fasad. I det nya bassäng-rummet finns dock fortfarande en gradäng som delvis blockerar vyn mot väster.

De hoplänkade volymerna i Åbada ...å bada ger förutsättningar att skapa en sammanhållen och överblickbar badanläggning som inte riktigt tas tillvara. Kontakten mellan entréerna och bassäng-rummen är svag, liksom kopplingen mellan det nya badet och etapp två. Förutom att förråd och wc blockerar siktninjen, försvagas sambanden av den relativt kraftiga höjdskillnaden mellan badets olika delar. På våning två finns en välbehövlig passage för personal, men i övrigt framgår inte de tänkta flödena genom badet tillräckligt tydligt i förslaget.

Utifrån hållbarhet är det positivt att befintlig vegetation sparas i en sammanhängande grönstruktur och att pelousen kan ta hand om skyfall. Samtidigt har förslaget större omslutande area än de andra två, vilket påverkar bebyggelsens klimatavtryck. Stora spännvidder gör det också svårt att kombinera gröna tak och solceller.

Trots medskick om säkerhetsavstånd mellan nya och bevarade delar, för ett möjliggöra utbyggnad i etapper, redovisas Åbada ...å bada fortfarande som en alltför sammanbyggd anläggning. En zon med relax och ljusgård invid den nya bassängen bör kunna fungera för ändamålet, medan avgränsningen mot norr är avsevärt mer problematisk. Slutligen bedöms Åbada... å bada vara det mest kostsamma av de tre som gått vidare till steg två.

DELAD 4:E PLATS:

EMBRACE

I Embrace hålls anläggningen samman genom en lägre byggnad med träfasad och ett utkragande sedumtak. De nya delarna kramar om befintliga volymer och den svängda formen mot norr famnar stadsrummet vilket bidrar till att den sekundära entrén synliggörs. Det är dock inte självklart hur den omkramande gesten ska utformas och uppföras i etapper. Sammantaget övertygar kompositionen av nya och befintliga volymer inte helt och den höga huskroppen som markerar huvudentrén kan inverka negativt på riksintresset för Uppsala stad. Mot gatan och mot väster finns delvis slutna fasadpartier som inte bidrar till att skapa aktiva och inbjudande miljöer.

Höjdskillnaderna är genomgående väl hanterade med en sammanhållen invändig golvnivå på plus tio meter och följsam terrassering utvändigt. Å-rummet är generellt genomtänkt, men det allmänna gångstråket längs Fyrisån skulle behöva vara mer generöst även sommartid, och inte begränsas till en smal spång. Den naturliga poolen tar för mycket plats från utebadet som är i minsta laget. Aktivitetsfälten skulle behöva vara mer flexibla och inte låsas med fasta trädrader.

Den centrala entrén knyter ihop anläggningen och badet är sammanhållet vilket ger goda förutsättningar för driften av verksamheten. De tänkta flödena för medföljare eller publik övertygar. Här rör sig besökare från den sekundära entrén till läktaren vid hopptornet där det skapas en amfiteaterkänsla. Överlag finns goda förutsättningar för fungerande flöden men förslaget är svagare avseende översikt och orienterbarhet. Den interiöra dispositionen upplevs sammantaget vara relativt obearbetad med trånga passager och något svag kontakt med omgivningen.

Det är positivt att det befintliga badhuset ser ut att bevaras till stor del, liksom att hållbarhetsaspekter betonas i förslaget. Genomförandet bedöms dock vara problematiskt utifrån såväl tekniska som driftsmässiga aspekter. Etapp två ligger till exempel insprängd i etapp ett.

Embrace är i övrigt ett tilltalande förslag, präglad av en generös mångfald som ger förutsättningar att tillgodose många olika behov.

JURYNS MOTIVERING:

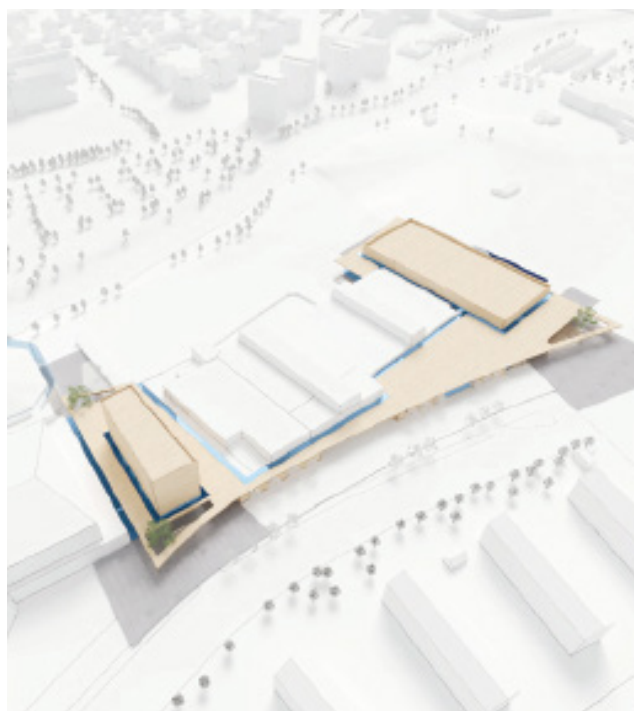
”Ett generöst och inbjudande förslag med många kvaliteter som dock bygger på grepp som är svårt att förena med en etappvis utbyggnad av anläggningen.”

► LILJEWALL ARKITEKTER

Calle Hellberg, uppdragsansvarig arkitekt.
Jetske Bömer, arkitekt. Maria Johansson, arkitekt.
Markus Bergerheim, arkitekt. Andreas Johansson, landskapsarkitekt. Ionna Olsson, landskapsarkitekt. Rebecca Eriksson, landskapsarkitekt.
Christoffer Thulin, visualiserare. Joanna Henje, referensgrupp stadsbyggnad. Matilde Unge, referensgrupp hållbarhet. Albert Chen, modellbyggare Bjarni Ingvason, arkitekt, senior adviser.

EMBRACE; HUVUDENTRÉ MOT GATAN

EMBRACE; SVÄNGD FORM MOT NORR

MEDSTRÖMS

Medströms redovisar en mer integrerad anläggning än andra förslag. Det ger fördelar i den interiöra dispositionen där det skapas förutsättningar för effektiv drift och en sammanhållen besöksupplevelse. Samtidigt bevaras endast en mindre del av befintlig anläggning och en etappvis utbyggnad av det ytkrävande förslaget bedöms inte vara realistiskt.

Här tas ett helhetsgrepp om exteriören med glas, limträ och sträckmetall som klär in befintliga delar av badet. Juryn bedömer att det finns en risk att den föreslagna gestaltningen kan skapa ett mer storskaligt uttryck än vad Fyrishov har idag.

En styrka i Medströms är betoningen på flöden från åsidan där besökare från såväl söder som norr leds till en central hall som blir den samlande knutpunkt som efterfrågats i programmet. Även utemiljön i väster får en kraftfull inramning med fin koppling till det samlande navet genom byggnaden. Utebadet är sammanhållet och effektivt men ligger inte i bästa solläge och kan bli i minsta laget. Fyra nya bryggor över ån föreslås och det erbjuds olika möjligheter att röra sig i området.

I Medströms ligger badet betydligt närmare ån än andra i förslag. Det korta avståndet ger många meters höjdskillnad som ska tas upp på liten yta. Framförallt är placeringen dock problematisk med avseende på grundläggning och byggbarhet. Från åstråket möts besökare av en sluten vägg medan kontakten från femtiometersbassängen ut mot omgivningen är god. Den norra sidan av anläggningen är generellt mindre bearbetad.

Interiört är detta ett av de mest funktionella förslagen med väl fungerande samband och möjlighet till överblick. Här ligger fokus på besöksupplevelsen och känslan av en sammanhållen anläggning. Dock är de nya delarna så integrerade med det befintliga badet att det skulle krävas genomgripande omtag för att skapa en anläggning som kan vara i drift under en etappvis utbyggnad. Den föreslagna utformningen kräver till exempel att etapp ett och två projekteras samtidigt och är avhängig av att den tredje etappen byggs. Med avseende på såväl ekonomi som hållbarhet är det heller inte försvarbart att riva så mycket och endast bevara bassängen i äventyrsbadet.

JURYNS MOTIVERING:

”Ett kompakt förslag med ett kommunikativt nav som binder samman hela Fyrishov.

Trots kvaliteter bedöms Medströms bygga på ett koncept som är svårt att genomföra.”

Medströms bedöms vara ett av de två kostsamaste förslagen. Att grundlägga så pass nära ån äventyrar genomförbarheten eftersom grundläggningen försvåras. Dessutom är det problematiskt att anordna byggetablering och skapa ytor för byggtrafik intill ån.

► AIX ARKITEKTER, NYREN ARKITEKTER & BOT ARKITEKTER

Johan Janssen, uppdragsansvarig arkitekt. Yvan Ikhlef, handläggande arkitekt. Sven Ahlenius, specialist, arkitekt. Ricardo Ortiz, specialist, arkitekt. Jonas Eriksson, medverkande arkitekt. Jonatan Blomgren, medverkande arkitekt. Bengt Isling, handläggande landskapsarkitekt. Clara Eckersten, medverkande landskapsarkitekt.

FYRISHOV QUILT

För att skapa ett mindre storskaligt uttryck rymmer det nya badets volymer i boxar klädda med trä med olika storlek. Härigenom skapas nischer och vrår både invändigt och på utsidan. Utifrån går det endast delvis att avläsa vilka funktioner som rymmer i de olika lådformade volymerna vilket försvårar förståelsen för hur byggnaden är sammansatt och gör att konceptet upplevs som något påklistrat. Risken finns att de utstickande hörnen kan göra anläggningen svårorienterad. Strukturen ger förutsättningar att skapa skyddade fickor, som solgårdar, men kan även ge upphov till ogästvänliga prång. En fördel är att anläggningen omgärdas av grönytor som mot norr ger ett mjukare intryck än andra förslag. Dessutom finns genomtänkt kontakt med omgivningen med strategiskt placerade öppningar.

Utemiljöerna med böljande terrasseringar är genomtänkta och visar på fin hantering av å-rummet, men i förslaget är utebadet och den norra sidan av ån sommartid avstängda för allmänheten. Här återkommer lapptäckestemat med konfettiliknande fyrkantiga pooler. Bryggorna ute i ån utgör också små rektanglar och kvadrater. Formerna bildar kontrast mot grönytornas organiska formspråk och gradängerna är ett smart och tilltalande grepp.

Entrétorget behålls som utomhusyta i Fyrishov Quilt. Här saknas en tydlig målpunkt i huvudentrén och den sammanbindande länken mellan idrott och bad är förlagd en våning ovan mark vilket är oförenligt med de väntade besöksflödena. Att förskjuta huvudentrén långt västerut är heller inte önskvärt eftersom det ökar behovet av personal. Det är också långt från entrén till motionsbassängen.

Interiört skapas extra yta mellan olika rum genom den valda strukturen. Den kan samutnyttjas och ge plats för funktioner som yoga eller meditation. Samtidigt är förslaget alltför ytkrävande och det anges inte om de högre volymerna består av flera våningar eller om det är öppet till tak.

Den omfattande ytan och stora omslutande arenan, liksom den komplexa strukturen med många takvinklar, hörn och kanter gör att förslaget uppskattas vara det mest kostsamma av alla. Utifrån ett hållbarhetsperspektiv är det också olyckligt att förslaget i praktiken bygger på att det mesta byggs nytt, med mycket begränsade inslag av bevarande.

JURYNS MOTIVERING:

”Ett förslag som likt ett lapptäcke sätts samman av mindre volymer och som utmärks av att en ny entrébyggnad saknas.

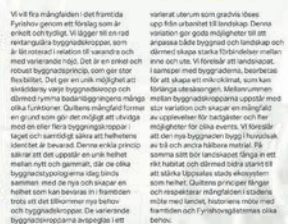
Utemiljön är omhändertagen men allmänheten saknar sommartid tillträde till den norra sidan av å-rummet.”

Det största problemet med den genomgripande helhetslösningen för anläggningen är dock att det saknas förutsättningar för en etappvis utbyggnad.

► 3XN ARKITEKTER & LAND ARKITEKTUR

Jan Ammundsen, designansvarig, senior partner. Stine Redder Pedersen, arkitekt. Jan Sienkiewicz, arkitekt. Moa Simå, arkitekt. Joanna Targowicz, praktikant. Lewis Edwards, modellansvarig. Julie Rottman Pedersen, senior arkitekt, badhusspecialist. Christian Wamberg, senior arkitekt, badhusspecialist. Boel Hellman, uppdragsansvarig lokalt, head of office Sthlm. LAND-L: Anders Kling, uppdragsansvarig, delägare. Emlilia Molin, landskaparkitekt. Helena Guiu, landskapsarkitekt. Tora Bärnarp, landskaparkitekt. ELU K: Johan Karlsson HELENIUS VVS: Arne Wallström, Tobias Bergman, Ray Symes, Andreas Ericsson.

Hyllar mangfald

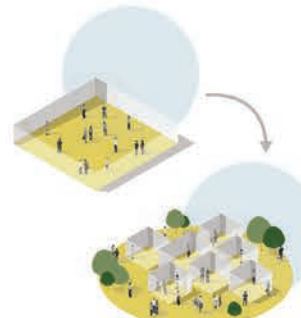
Vi tänker oss Fyrishov som en ny stadspark i norr, en pendang till Stadsträdgården i söder. Platsen har en unik koppling till Å-landskapspilen som öppnar sig mot solnedgången i nordväst. Med sina öppna gräsplaner, bryggor, terrasser och aktivitetsytor blir Fyrishov en populär mötesplats året runt. Parken blir ankaret i den landskapskäll som sträcker sig längs ån, via Ulva kvarn, vidare bort till Gamla Uppsalas å-badplats.

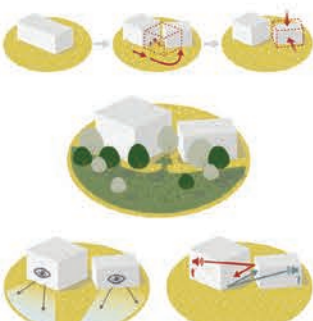
Dialogen mellan anläggningen och platsen blir starkare via en nedbrytning av skalen i fasaden. Den skapar mindre nischrum, både ute och inne, likt en dragkedja inre rum. Nya gaturum för sport eller nya utblickar och dagsljuskvantiteter kan skapas mellan gata och byggnad på norra sidan. Den nya varierade fasaden möjliggör en önskad direktkontakt mellan angelskapskapet, ån, möjliga uteaktiviteter och de inre rummen för bad.

Fyrishov Quilt återtar det nära samspelet mellan bad och natur som Fyrishovs historiskt är känt för. Solens vandring och årstidernas skiftningar förstärker upplevelsorna ute och inne, på fler och nya sätt. Nya inne/uterum kombineras, men kan också vid behov separeras. Fyrishov Quilt skapar en spännande och aktiv natur- och badoas mitt i den förtätade staden, där vardagslivet berikas med en promenad längs ån på väg till arbetsplats eller skola.

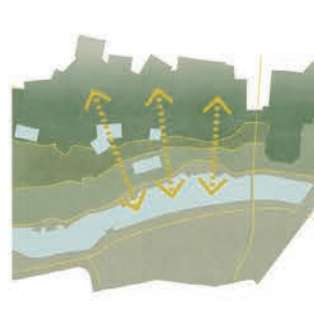
Fyrishov Quilt bryter ner badanläggningens storskalighet genom att skala ner fasaden till en rik kombination av många delar, likt ett lapptäcke. Konceptet är robust och flexibelt över tid. Det kan utvecklas bit för bit i nära dialog med beställare och brukare. Enskilda rumsdelar, "lappar" kan formges och kombineras på ett både nytt funktionellt och rumsligt sätt, utifrån nya specifika krav eller önskemål. Småskaligheten relaterar till människans kroppsstorlek och egna naturupplevelser.

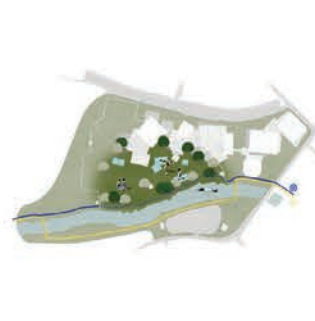
Fyrishov Quilt skapar unika möjligheter att skräddarsy olika typer av badupplevelser genom att rotera och/eller flytta en mindre rumsdelt till önskat läge, för att skapa tid dialog mellan ute och inne. Mindre pusselbitar av byggnad och landskap kan kombineras och optimeras utifrån att programmet successivt arbetas fram i detalj. Rummens rikeedom i stämning och karaktär blir starkare. Rummen får större kvalitet, blir flexibla och kan samnyttjas över tid.

Idén om att olika delar kan studeras individuellt, men också som kombinationer, skapas stora möjligheter för den framtida multiäran. Det finns en flexibilitet och robusthet inbyggd i själva konceptet, som möjliggör och förklarar en utvecklingsprocess med inblandade. Robustheten finns i konceptets innebörd: logik, i möjligheten att "lägga till" och "dra ifrån" en enskilda delar och forma nya, relativt enkelt. Konceptet möjliggör en trygg framtidsplan utan att vi idag känner till dess detaljer.

Fyrishovingslandskapet sluttar ner mot år-
rummet genom ett mjukt stegvis terrasserat
gräslandskap. Dagens nivå + 6 m blir helt
underjordiskt och en grön öppen och
terrasserad parklänk, bryter barriärverkan mellan
norra och södra delen. Hela Badanläggningen
ligger i framtiden på en terrass +9-10 m. Alla rum
för bad får möjlighet till en sömlös förbindelse
mellan ute och inne. Terrassereringen skapar nya
visuella och rumsliga kvaliteter mellan vatten i
olika nivåer, pooler inne och själva ån.

Höst, vinter och vår får staden en ny publik stadspark på Fryshov. Å-promenaden får en fortsättning på östra sidan och välkomnar till utesport, minigolf, å-fiske, å-kanotpaddling, skridskoåkning, pulkaåkning, vinterbad och bastubad. Under sommarsäsongen leds stadens å-flanörer över till västra sidan och de två entrekioskerna aktiverar sin gränskontroll. Via en nyttillagd bro leds å-flanörerna snart tillbaka till den östra sidan och kan åter fortsätta norrut på bägge sidor av Frysisån.

DELAD 4:E PLATS:

FYRISHOV PARK

Fyrishov Park är ytterligare ett förslag som genom en omslutande gest klär in den befintliga anläggningen, där tillbyggnaden skapar en ny fasad mot ån och mot väster. Här etableras dock ingen visuell kontakt mellan huvudentrén och den nya entrén i nordväst, en kvalitet som finns i andra förslag.

Entrébyggnaden utgör en fem våningar hög volym med hotell högst upp. Höjden kan inverka negativt på platsens kulturmiljövärden eftersom Fyrishov ligger inom den utpekade siktsektorn för riksintresset som omfattar centrala Uppsala.

Formspråket är kantigt med en rationell karaktär där livförskjutningar utnyttjas för att bryta ned skalan. De rätta linjerna i byggnaden möter en organiskt formad utemiljö. Terrasseringen av marken ger dock branta lutningar och det saknas genomtänkt hantering av höjderna. En fördel är att utemiljöerna inte är så intensivt programmerade som i vissa andra förslag.

Vid huvudentrén bildas en markerad axel som övergår i en kilformad bro över Fyrisån. Trots det pampiga anslaget saknas tillräckligt generösa och inbjudande miljöer i Fyrishov Park. Såväl huvudentrén som de övriga två entréerna är för snålt tilltagna och allmänheten hänvisas till andra sidan av ån eftersom betalzonen sträcker sig fram till vattenlinjen.

I Fyrishov Park ska hela anläggningen bli en destination där besökare kan bo på hotellet och spendera längre tid på sin vistelse. Fokus förskjuts från idrott mot rekreation. Dock redovisar förslaget en otidsenlig syn på badupplevelsen där förebilden för utedelen tycks vara nittiotalets äventyrsbad.

Den nya femtiometersbassängen ligger i vinkel mot det övriga badet vilket ger kortare avstånd interiört men bassängerna är delvis avskurna från varandra och korridorlösningar drar ned intrycket av den interiöra dispositionen.

Med avseende på hållbarhet och genomförbarhet är det positivt att det befintliga äventyrsbadet bevaras. Mellan det nya bassängrummet och det befintliga badet finns en kilformad volym som förenklar att bygga i etapper. Däremot ligger de nya volymerna mot norr alltför nära inpå delen som ska byggas om i etapp två.

JURYNS MOTIVERING:

”Ett förslag som lägger fokus vid en bred och kilformad bro som ska leda besökare till Fyrishov från å-sidan, men där allmänheten sommartid saknar tillträde till å-rummet.”

► NORCONSULT

Lars Ylander, arkitekt. Katrine Hermansson, landskapsarkitekt. Carolina Granholm, arkitekt. Mattias Dellmo, 3D visualiserare. Henrik Schoug, 3D visualiserare. Malin Ahlstedt, uppdragsansvarig.

FYRISHOV PARK

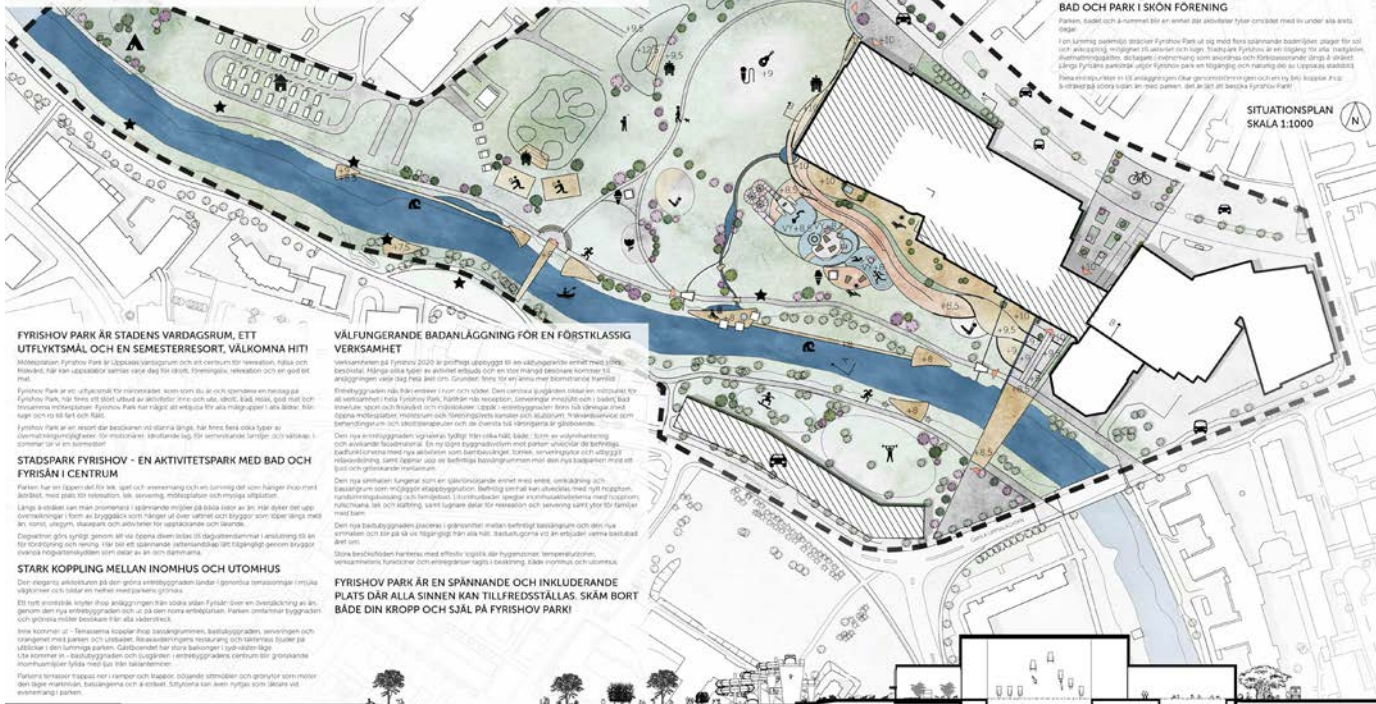
FYRISHOV PARK ÄR STADENS VARDAGSRUM. ETT UTFLYKTSMÅL OCH EN SEMESTERRESORT. VÄLKOMNA HIT!

STADSPARK FYRISHOV - EN AKTIVITETSPARK MED BAD OCH FYRISÅN I CENTRUM

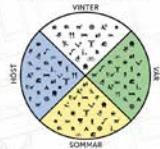
STARK KOPPLING MELLAN INOMHUS OCH UTMOMHUS

VÄLFUNGERANDE BADANLÄGGNING FÖR EN FÖRSTKLASSIG VERKSAMHET

BAD OCH PARK I SKÖN FÖRENING

AKTIVITETER ÅRET RUNT

BAD OCH PARK I SKÖN FÖRENING

Parken, badet och å-näret blir en enhet där aktiviteter flyter över i varandra utan brytningar.

I en lummig och skuggad Fyrishov Park utgår man från en skuggad badplan för att sedan gå vidare till en skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk.

SITUATIONSPLAN SKALA 1:1000

FYRISHOV PARK ÄR STADENS VARDAGSRUM. ETT UTFLYKTSMÅL OCH EN SEMESTERRESORT. VÄLKOMNA HIT!

Medeltiden: Fyrishov Park är Uppsala vardagsrum och ett centrum för rekreation, hälsa och motion. Här kan upplevelser samlas varje dag för skola, företag, rekreation och en god bit mer.

Fyrishov Park är en utflyktsmål för rekreation, som som du är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk.

STADSPARK FYRISHOV - EN AKTIVITETSPARK MED BAD OCH FYRISÅN I CENTRUM

Parken har en öppen och lek, spel och rekreation och en lummig och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk.

STARK KOPPLING MELLAN INOMHUS OCH UTMOMHUS

Den eleganta arkitekturen på den gröna entréplanen leder i grönhet och skugga till en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk.

VÄLFUNGERANDE BADANLÄGGNING FÖR EN FÖRSTKLASSIG VERKSAMHET

Versamheten på Fyrishov 2020 är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk.

FYRISHOV PARK ÄR EN SPÄNNANDE OCH INKLUDERANDE PLATS DÄR ALLA SINNE KAN TILLFREDSSTÄLLAS. SKÄM BORT BÅDE DIN KROPP OCH SJÄL PÅ FYRISHOV PARK!

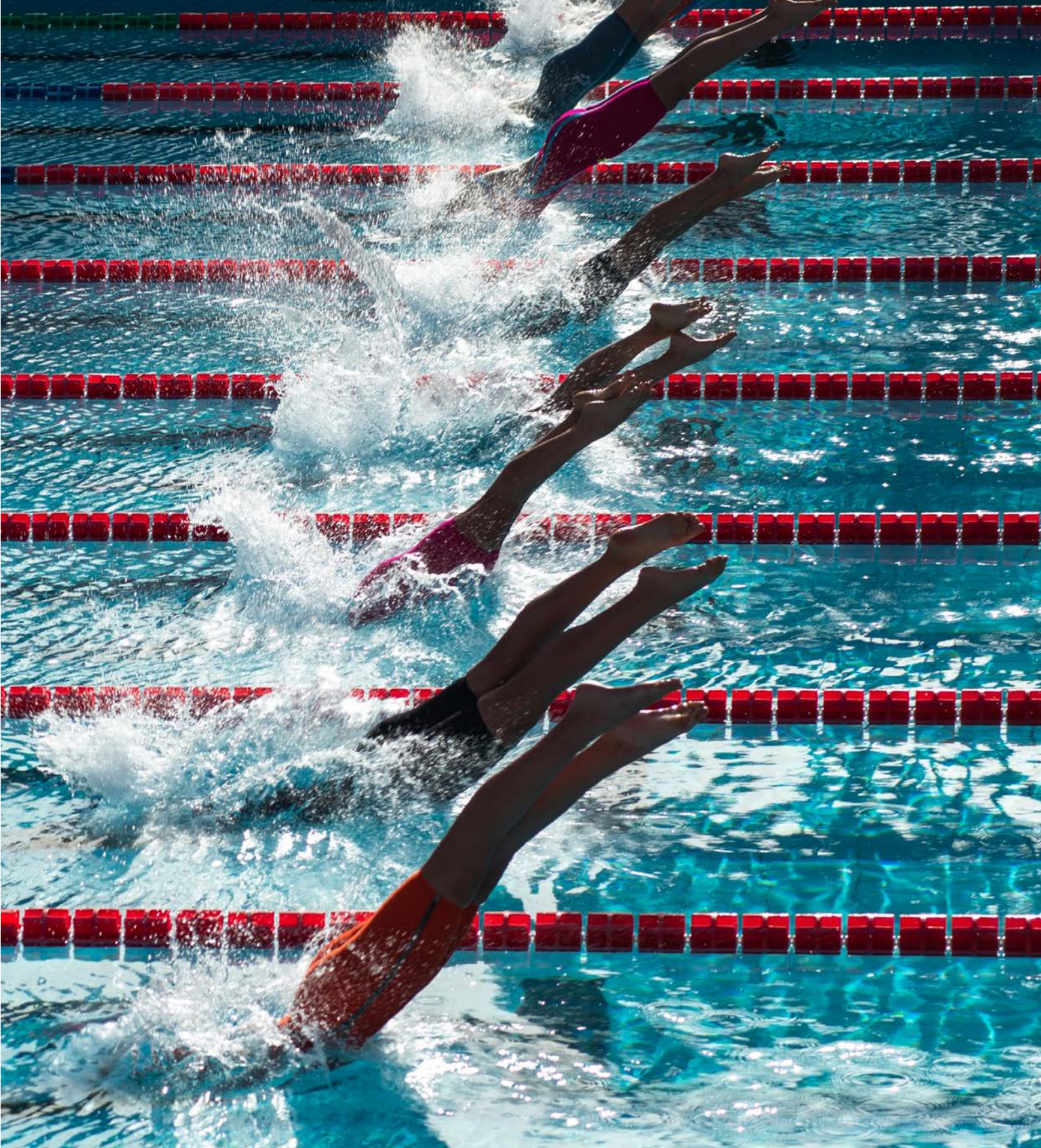
Den nya entréplanen leder i grönhet och skugga till en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk. Fyrishov Park är en skuggad och skuggad promenadstråk.

SEKTION A-A SKALA 1:400

FYRISHOV PARK

FYRISHOV PARK; FASADEN MOT SÖDER

IDROTTSGATAN 2, 753 33 UPPSALA
www.fyrishov.se